

ת"פ 9859/04/20 - מדינת ישראל נגד נעמה אבו אל ניל

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 9859-04-20 מדינת ישראל נ' אבו אל ניל(עצור/אסיר בפיקוח) 08 דצמבר 2020

לפני כבוד השופט סארי ג'וסי
המאשימה
מדינת ישראל

נגד
הנאשם
נעמה אבו אל ניל
ע"י ב"כ עו"ד זידאן מטאנס

נוכחים:

ב"כ המאשימה: עו"ד משה איל

ב"כ הנאשם: עו"ד זידאן מטאנס

הנאשם בעצמו

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

הנסיבות הצריכות לעניין הן אלה:

1. הנאשם, יליד 06.12.1953, הורשע ביום 10.09.2020, על סמך הודאתו בעובדות כתב-האישום בעבירת סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, לפי סעיף 232(2) לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), בעבירת הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק העונשין, עבירת חבלה במזיד ברכב, לפי סעיף 413 לחוק העונשין, ועבירת היזק בזדון, לפי סעיף 452 לחוק העונשין.

2. על-פי עובדות כתב-האישום, לנאשם רכב מסוג מאזדה 3, מ.ר. 4680014 (להלן: "**הרכב**").

ביום 28.03.2020 נהג הנאשם, בסמוך לשעה 11:14, ברכב מכיוון צומת סומך לכיוון כביש 6 דרום (להלן: עמוד 1

"הכביש"). בשלב מסוים החל הנאשם בנסיעה בכביש 6 לכיוון דרום, כשהוא נוסע בנתיב הנסיעה הצפוני (להלן: "הנתיב הצפוני"), בניגוד לחוקי התנועה.

באותה עת, נהג השוטר זיו אביטן (להלן: "השוטר זיו") במסגרת תפקידו בניידת משטרה גלויה במקטע 222.9 בנתיב הצפוני, והבחין ברכבו של הנאשם. השוטר זיו הפעיל סירנה, סימן לנאשם לעצור את הרכב, ואף הורה לו לעשות כן באמצעות הכריזה, אולם הנאשם לא שעה להוראותיו, המשיך בנסיעה מהירה לכיוון דרום, תוך שהוא חולף על פני השוטר. נוכח האמור לעיל, ביצע השוטר זיו פניית פרסה, והחל בנסיעה אחרי הרכב, שנסע במשך כל אותה עת בנתיב הצפוני לכיוון דרום, בנוסף דיווח השוטר זיו בגל המשטרתי אודות האירוע.

כעבור כ-500 מטרים, האט הנאשם את רכבו, עד כדי עצירה, בסמוך לקו ההפרדה הימני לכיוון דרום, אולם לאחר מספר שניות האיצ את מהירות הרכב, והמשיך בנסיעה פרועה, במהירות לא פחותה מ-120 קמ"ש לכיוון דרום, עת נוסע הוא בנתיב הצפוני, בניגוד לכיוון התנועה, תוך שהוא מסכן כלי-רכב הנוסעים בכביש, וגורם להם לסטות מנתיב נסיעתם על-מנת לא להתנגש בו.

בהמשך, בהגיעם למנהרת תנועה, סמוך לכפר איבטין, נצמד השוטר זיו לרכב והורה לנאשם באמצעות הכריזה לעצור את הרכב, אולם הנאשם לא שעה להוראותיו והמשיך בנסיעה מהירה ופרועה, זאת בכוונה להפריע לשוטר זיו. בהמשך, בהגיעו של הנאשם למנהרת תנועה סמוך ליישוב רכסים (להלן: "המנהרה"), המשיך הנאשם בנסיעה פרועה במהירות של כ-140 קמ"ש.

בעקבות המתואר לעיל, הופעל מחסום כביש, אשר חסם את נתיב הנסיעה במקטע שלאחר המנהרה (להלן: "המחסום"). בצאתו של הנאשם מן המנהרה וחרף המחסום, המשיך הנאשם בנסיעתו ופגע בו שלא כדין, כשכל העת השוטר זיו כורז לו ומורה לו לעצור. כתוצאה מכך, נשבר המחסום והוטח הצידה, השמשה הקדמית של הרכב התנפצה, והנאשם המשיך בנסיעה לכיוון דרום כשכל העת הוא נוהג בנתיב הצפוני.

בסמוך לצומת התשבי, הצטרף למרדף השוטר ולדימיר קצמן (להלן: "השוטר ולדימיר"), כשהוא בניידת משטרה גלויה.

בשלב זה נכנס הנאשם למנהרת תנועה סמוך ליוקנעם (להלן: "מנהרת יוקנעם"), ובמהלך הנסיעה במנהרה עקף השוטר ולדימיר את הרכב, נסע לפניו, האט את מהירות הניידת על-מנת לאלץ את הנאשם לעצור את הרכב, תוך שהוא מורה לו באמצעות הכריזה לעצור את הרכב. הנאשם לא שעה אף להוראותיו של השוטר ולדימיר, עקף אותו משמאל, והמשיך בנסיעה מהירה ופרועה.

בשל כל המתואר לעיל, הופעל מחסום כביש, אשר חסם את נתיב הנסיעה במקטע שלאחר מנהרת יוקנעם (להלן: "המחסום השני"), למרות זאת, בצאתו של הנאשם ממנהרת יוקנעם, המשיך הלה בנסיעה מהירה ופרועה, ופגע במחסום שלא כדין, שהוטח הצידה עקב כך.

בהמשך, כעבור כ-500 מטרים, והגם שהופעל מחסום נוסף (להלן: "המחסום השלישי"), המשיך הנאשם

בנסיעה מהירה ופרועה, ופגע גם במחסום זה שלא כדין. המחסום נשבר והוטח הצידה עקב כך.

בשלב זה, סמוך לצומת אליקים, הציבו שוטרים נוספים שהוזעקו למקום מחסום דוקרנים, על-מנת לעצור את נסיעתו של הנאשם. כאשר התקרב הנאשם למחסום הדוקרנים, סימנו השוטרים הנוספים לנאשם לעצור את הרכב, אולם הנאשם המשיך בנסיעה פרועה וחלף גם על פני מחסום זה.

השוטר סטניסלב שלמייב (להלן: "**השוטר סטניסלב**"), אשר נסע באותה עת בניידת גלויה, ביצע בסמוך למנהרת התנועה נילי פניית פרסה לנתיב הצפוני, וחסם את נתיב הנסיעה של הנאשם באמצעות הניידת שלו, כשהנאשם מצוי במרחק של כ-300 מטרים ממנו. הנאשם התקרב בנסיעה והתנגש בניידת של השוטר סטניסלב. הרכב נבלם, והשוטרים עצרו את הנאשם.

3. בדיון שהתקיים בפני ביום 10.09.2020, ביקש ב"כ הנאשם להפנות את הנאשם לשירות המבחן על-מנת לקבל תסקיר בעניינו. ב"כ המאשימה לא התנגד, אולם הדגיש, כי אין לראות בהמלצות אלה כמחייבות, וכי עמדתה של המאשימה היא, שיש להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל.

לאור האמור, הוריתי על הזמנת תסקיר שירות מבחן, ותסקיר זה הוגש ביום 16.11.2020.

4. מתסקיר שירות המבחן עולה, כי הנאשם בן 67, אב לשלושה ילדים בגילאי 29-36, נשוי ומתגורר באעבלין עם אשתו. הנאשם השלים 7 שנות לימוד, ונשר מן המסגרת הלימודית בגיל 13, מתוך אילוף וצורך לסייע לכלכלת המשפחה.

עם סיום הלימודים, השתלב הנאשם בעבודה באטליז, ועבד כקצב במשך כ-25 שנים, עד שבשנת 1999. עקב אשפוזו של אביו, החליט להשתלב בעבודת טיפול בקשישים, ושמר על יציבות תעסוקתית בתחום זה, עד לחודש ינואר 2020, אז הוא פוטר מעבודתו כמטפל בבית-אבות. לאחר שפוטר, עבד במשך כחודש כקצב בסופר, אך עזב עבודה זו.

הנאשם נישא בשנת 1982, ואשתו עבדה כאחות עד לפציעתה בתאונת דרכים בחודש מרץ האחרון, עת הנאשם נהג ברכב. אשתו של הנאשם מצויה בתהליכי שיקום מתמשכים וזקוקה לעזרה סיעודית. שלושת ילדיו של הנאשם מתגוררים בסמיכות אליו, והם אף מסייעים לו בשל פציעתה של אשתו, הן במטלות הבית, והן בפיקוח עליו בתנאים המגבילים.

נוכח האמור לעיל, כך נכתב בתסקיר, תקופה זו הייתה מאתגרת עבור משפחתו של הנאשם ובעיקר עבור אשתו, אשר נהגה לסייע לתושבי הכפר, וכעת היא עצמה נזקקת לעזרה במשימות יומיומיות, וכי הנאשם מטפל באשתו מבחינה סיעודית, מבחינה רגשית, ודואג לצרכי הבית.

עוד עולה מן התסקיר, כי הנאשם מוכר למערכת הפסיכיאטרית משנת 1978. התסקיר מגולל פרטים

ונתונים בנושא זה, אולם מטעמים של צנעת הפרט, לא ארחיב ואצטט מתוך התסקיר בנושא זה. יחד עם זאת, אציין כי על פי התסקיר מצבו תואר כיציב.

לצד זאת, מחוות-דעת פסיכיאטרית אליה מתייחסת כותבת התסקיר, עלה, כי לנאשם תובנה חלקית למצבו הנפשי ולהתנהלותו המסכנת בעבירות, וכן עלה, כי השיפוט של הנאשם בתחום הנהיגה פגוע יותר משיפוטו בתחומים האחרים. בסיכומה של חוות-הדעת נקבע, כי הנאשם מסוגל לעמוד לדין, ואינו זקוק לאשפוז פסיכיאטרי.

בנוסף מוזכר בתסקיר, כי מדו"ח הפסיכיאטר המטפל במרכז לבריאות הנפש במזור מיום 19.08.2020, עולה, כי הנאשם מגיע למעקב ונוטל תרופות כנדרש, ללא סימנים פסיכיאטריים פעילים, אולם קיימים סימנים שליליים למחלתו של הנאשם, אשר החלו לאחר פיטוריו. מן ההמלצות שנתן הפסיכיאטר המטפל עולה, כי הנאשם נדרש להמשך מעקב וטיפול תרופתי למשך חייו, וכי הוא אינו כשיר לנהיגה.

בנוגע להיסטוריה העבריינית של הנאשם, והעבירות בהן מואשם בעניינו, מצוין בתסקיר, כי לחובת הנאשם הרשעה משנת 2006 בגין עבירת ביצוע עבודות ללא היתר, וכן 33 הרשעות בגין עבירות נהיגה, מרביתם דו"חות ברירת מחדל. על-פי התסקיר, נושא הנאשם באחריות לביצוען של העבירות, אולם הוא חווה עצמו כנהג זהיר בדרך-כלל.

בנוגע לעבירות בכתב-האישום דנן, כך צוין בתסקיר, הודה הנאשם במיוחס לו, ציין, כי השתלב בנתיב הנגדי בשגגה, אך התקשה להסביר את התנהלותו, תוך שביטא קשיי זיכרון והיעדר הבנה באשר למניעים למעשיו, וכן מסר, כי חשב שסימוני המשטרה מיועדים לרכב אחר, אשר נסע בקרבתו. אליבא דכותבת התסקיר, מדובר בקושי לשאת באחריות מלאה לעבירות דנן.

עוד עולה מן התסקיר, כי הנאשם ציין, שבתקופת ביצוע העבירות, הוא היה במצב נפשי רעוע על רקע פיטוריו ממקום עבודתו ופציעת אשתו בתאונה, והיה עסוק בחיפוש עבודה.

עוד ובנוסף עולה מן התסקיר, כי על-פי גיליון ההתנהגות מטעם מנהלת הפקא"ל, נרשמה לחובתו של הנאשם הפרה בשל יציאה לא מאושרת ממקום הפיקוח ביום 01.07.2020, עת יצא מביתו 25 דקות לפני החלון, שאושר לו לצרכים רפואיים, וכן נרשמה לחובתו הפרה חוזרת ביום 03.08.2020 בשל העדר ערב. אליבא דנאשם, הוא לא הבין את נהלי היציאה לחלונות טיפוליים, אך למד מן הטעויות, וכעת שומר על התנאים המגבילים.

כותבת התסקיר מדגישה, כי הגם שנשללה עדות למצב פסיכיאטרי טרם העבירה ובעת שנערכה לנאשם חוות-הדעת הפסיכיאטרית, הרי שניתן להתרשם מתהליך גרסיבי במצבו הנפשי על רקע פיטוריו ממקום עבודתו, ועל רקע היעדרה של אשתו מביתם נוכח פציעתה. הודגש, כי לא ניתן לשלול, שהנאשם לא נטל את תרופותיו באופן סדיר בעת היעדרותה של אשתו. בנוסף, מעריכה כותבת התסקיר, כי הנאשם התמודד עם רגשות אשם בעקבות

פציעתה של אשתו, אשר ייתכן ואף השפיעו על מצבו הנפשי.

עוד עולה מן התסקיר, כי מחד-גיסא, הנאשם הוא אדם מבוגר, בעל עולם ערכים נורמטיבי, ללא מעורבות מכבידה בפלילים, אשר מביע חרטה על התנהגותו והכרה בהתנהלותו מסכנת החיים. עוד עולה, כי הנאשם שואף ליציבות ולניהול אורח חיים נורמטיבי, וכי הוא מצליח לקיים התבוננות מסוימת בקשייו, ופועל על-פי המלצות גורמי בריאות הנפש, ומשתף עימם פעולה בקביעות.

מאידך גיסא, מודגשים בתסקיר חומרת מעשיו של הנאשם, והתנהלותו הקיצונית והאימפולסיבית, התמודדותו עם הפרעה פסיכיאטרית כרונית מזה שנים, והערכה אודות סימנים שליליים הנלווים להפרעה, לצד תובנה חלקית למצבו, מעורבותו בתאונת דרכים נוספת תקופה קצרה קודם לעבירות הנדונות, והמידע אודות פגיעה בשיפוט של הנאשם בתחום הנהיגה.

לסיכום, מעריכה כותבת התסקיר, כי קיים סיכון להישנות מעורבותו של הנאשם בעבירות מן הסוג הנדון בעניינו. לפיכך, ממליץ שירות המבחן, על הימנעות מהטלת מאסר בפועל, אשר עלול להביא להחמרה נוספת במצבו הנפשי של הנאשם, ולצד זאת, ממליץ על הטלת ענישה שתרוצה בעבודות שירות כביטוי לענישה מוחשית וממשית, אשר תיתן ביטוי למחיר העונשי שבו יהא על הנאשם לשאת בגין חומרת מעשיו, ומאידך תאפשר המשך טיפול מתאים במצבו הנפשי, ותאפשר לו קיום סדר יום פעיל ותורם, כגורם מסייע בהפחתת הסיכון להישנות מעורבותו בעבירות.

5. ביום 23.11.2020 נשמעו טיעוני הצדדים לעונש, והוגש פלט הרישום הפלילי של הנאשם.

ב"כ המאשימה, הגיש את טיעונו לעונש בכתב, וחזר בדיון על עיקרי הטענות.

לטענתו, מתחם העונש ההולם נע בין 3 ל-6 שנות מאסר בפועל, נוכח הנסיבות החמורות של העבירות דנן. מדובר בהתנהלות עבריינית, כך אליבא דב"כ המאשימה, הואיל והנאשם נהג בצורה פרועה במהירות מופרזת בכביש ראשי, תוך שהוא מתעלם מן המחסומים שהוקמו בשל נהיגתו של הנאשם, ומן השוטרים בניידות, שכרוז לו וסימנו לו לעצור.

נטען, כי הנאשם פגע בניידות המשטרה ובמחסומים שהוקמו, וגרם נזק בסך כולל של כ-70,000 ₪, עת רק במזל לא נגרם נזק לאנשים נוספים ולא הייתה פגיעה בחיי אדם.

עוד נטען, כי עולה מתסקיר שירות המבחן, כי קיים סיכון להישנות מעורבותו של הנאשם בעבירות נוספות, וכי שירות המבחן נמנע מליתן המלצה טיפולית בעניינו של הנאשם. בסיכום התסקיר, כך נטען, ממליץ שירות המבחן להשית על הנאשם עונש מאסר שירוצה בעבירות שירות, אולם המאשימה סבורה, כי אין לקבל את המלצת שירות המבחן נוכח מכלול הנתונים הקיים בעניינו של הנאשם.

עוד ובנוסף נטען, כי העונש ההולם את מעשיו של הנאשם צריך להיות ברף התחתון של המתחם, וזאת הן נוכח האמור בתסקיר ומצבו הנפשי של הנאשם, כפי שבא לידי ביטוי בתסקיר, הן נוכח העובדה שהנאשם נטל אחריות

על מעשיו, וכוהן נוכח עברו הפלילי, שאלביא דב"כ המאשימה אינו מכביד.

לטענת ב"כ המאשימה, יש להשית להשית על הנאשם גם מאסר על תנאי לתקופה ממשית, וכן להטיל עליו קנס כספי, לפסול את רישיון הנהיגה שלו, לרבות פסילה על תנאי. בנוסף עתר ב"כ המאשימה לחלט את רכב המאזדה, אשר שימש את הנאשם בביצוע העבירה.

6. אף ב"כ הנאשם הגיש את טיעונו לעונש בכתב, וחזר בדיון על עיקרי הטענות.

לטענתו, עברו הפליל של הנאשם אינו מכביד, והוא נעדר הרשעות קודמות למעט עבירה בתחום התכנון והבנייה. לעברו התעבורתי, כך נטען כולל 30 עבירות קודמות, אולם כולן מסוג ברירת קנס.

ב"כ הנאשם לא חלק על כך שמעשיו של הנאשם חמורים, אולם סבר, כי מדובר במצב גבולי בו קיימת קרבה גדולה לסייג האחריות הפלילית, נוכח מצבו הנפשי של הנאשם.

נטען, כי הנאשם הוא אדם בן 67, אשר שב והסביר כי העבירות שביצע הן תולדה של מספר גורמים, לרבות פיטוריו מעבודתו, התאונה שעברה אשתו עת הוא נהג ברכב, ומצבה הרפואי עקב כך, העובדה, כי הוא הפסיק ליטול את הטיפול התרופתי. יחד עם זאת, כך נטען, לאחר שחרורו מן המעצר מאחורי סורג ובריח, ועת נפתחו לו חלונות ההתאוררות ניגש הנאשם לרופא המטפל, המשיך בטיפולים, וממשיך להתמיד בהם בעקביות.

עוד נטען, כי הנאשם קיבל אחריות על מעשיו, והסביר את פשר מעשיו לשירות המבחן. לא בכדי, כך נטען, שירות המבחן סבר, כי שליחתו של הנאשם לכלא נוכח גילו והמחלה ממנה סובל, מאחורי סורג ובריח, תביא להידרדרות במצבו, ואינה משיגה את מטרת האינטרס הציבורי.

ב"כ הנאשם הפנה ל- ע"פ 5622/07 **מדינת ישראל נ' מורן קרדונה** (24.09.2007) (להלן: "**עניין קרדונה**"), שם המדינה ערערה על קולת העונש, ובית המשפט העליון פירט בהרחבה את הסיבות בגין הוא דחה את הערעור. בית המשפט העליון, כך נטען, יזם צו מבחן בנוסף לעבודות השירות.

עוד הפנה ב"כ הנאשם ל- ע"פ 4894/13 **יחזקאל סלע נ' מדינת ישראל** (23.01.2014) (להלן: "**עניין סלע**"), שם נדונו עבירות דומות תוך צירוף שני תיקים של אחזקת סמים, ונקבע מתחם ענישה שנע בין 6-24 חודשי מאסר בפועל, ולפיכך סבור ב"כ הנאשם, כי בעניינו של הנאשם יש לקבוע, כי מתחם הענישה ינוע בין 6-24 חודשי מאסר בפועל.

לחלופין, סבור ב"כ הנאשם, כי אם יקבע מתחם ענישה אחר, אזי יש לסטות מן הרף התחתון, ולאמץ את המלצת שירות המבחן, לריצוי העונש בעבודות שירות, וכן לשקול הטלת צו מבחן כך שניתן יהיה לפקח על הנאשם ולשקמו, נוכח מצבו הרפואי.

בנוסף, הדגיש ב"כ הנאשם את תרומתו של הנאשם לחברה, וביקש להתחשב בשבעת חודשי היותו של הנאשם

באיזוק אלקטרוני.

7. הנאשם עצמו העיד, וטען, כי הוא מתחרט על מעשיו, וכי הוא לא עשה את העבירות בזדון. הנאשם העיד, כי הוא עובד מגיל שש כרועה צאן, ולאחר מכן עבד כקצב, וסייע רבות לשקם את משפחתו מבחינה כלכלית.

הנאשם הוסיף, כי לפני כשלושים שנים עשה הסבה מקצועית, והחל לטפל בקשישים, בניצולי שואה ובחסרי ישע. לטענתו, קיימות בידיו המלצות מן המעסיקים שלו הואיל והוא טיפל באנשים אלו ובמסירות רבה.

עוד נטען, כי בימים אלה, עת הוא מצוי במעצר בית, הוא מקבל פניות רבות לטיפול בקשישים שנמצאים לבד בביתם, ואין מי שיטפל בהם.

הנאשם הדגיש, כי בחודש דצמבר ימלאו לו 68 שנים, וכי הוא התנדב בעבר ומבקש להתנדב גם בעתיד במוסד הלב הקדוש, אשר מטפל בילדים אוטיסטים.

8. כאמור כבר לעיל, בנוסף לטיעונים שנשמעו בדיון ביום 23.11.2020, הגיש ב"כ המאשימה גם טיעונים בכתב.

הליכי המעצר של הנאשם, כפי שתוארו על-ידי ב"כ המאשימה הם בתמצית אלה:

הנאשם נעצר לראשונה בגין תיק זה ביום 28.03.2020. ביום 16.04.2020 הוגשו כתב-האישום והבקשה למעצרו של הנאשם עד תום ההליכים.

בתאריך 30.04.2020 הורה בית המשפט על המשך מעצרו של הנאשם באיזוק אלקטרוני, בכפוף להפקדת סך של 8,000 ₪, חתימה על ערבות עצמית בסך 10,000 ₪, וכן חתימה על ערבות צד ג' בסך 10,000 ₪ על-ידי כל אחד מן המפקחים עליו.

בתאריך 29.04.2020 הקל בית המשפט בתנאי מעצרו בפיקוח אלקטרוני, וקבע, כי יפתחו חלונות באיזוק, בכל יום בין השעות 10:00-12:00, ובתנאים אלה מצוי הנאשם עד עתה.

לטענת ב"כ המאשימה, נוכח פסיקת בית המשפט העליון ב-ע"פ 7768/15 פלוני נ' מדינת ישראל (20.04.2016), אין לנכות את ימי המעצר בפיקוח אלקטרוני מתקופת המאסר שתיגזר על הנאשם.

לטענת ב"כ המאשימה, בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה. בענייננו, כך נטען, מעשיו של הנאשם פגעו במספר ערכים חברתיים, לרבות ההגנה על חיי אדם ושלמות הגוף, הגנה על שלום הציבור ובטחונו, שמירה על הסדר הציבורי, הגנה על נציגי החוק ורשויות האכיפה, וכן הגנה על רכושם של

משתמשי הדרך.

עוד טען ב"כ המאשימה, כי בקביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב בכך, שבעניינו, קיימות נסיבות מחמירות רבות. הנאשם לא נענה לקריאות השוטרים, לא עצר והמשיך בנסיעתו הפרועה. מהירות נסיעתו של הנאשם לא תאמה את תנאי הדרך וגרמה למספר רב של רכבים לסטות ולבלום על-מנת שלא להתנגש בו. במעשיו אלה, כך נטען, סיכן הנאשם לא רק את חייו שלו, אלא את חיי כלל ציבור המשתמשים בדרך, לרבות השוטרים, וכן משתמשי דרך תמימים, שנקלעו לאזור.

עוד נטען, כי הגם שהנאשם לא תכנן מראש לברוח מן השוטרים ולנהוג בצורה כה פראית, הרי שיכול היה הנאשם לעצור בכל רגע נתון, וחרף זאת, הוא בחר במודע להמשיך לנהוג, לפגוע במחסומים, ולברוח מן השוטרים על-מנת שלא להיתפס.

עוד ובנוסף נטען, כי מעשיו של הנאשם עלולים היו לקפח חיי אדם או לגרום לפציעתם הקשה, ורק במזל לא גרם הנאשם לנזקים רבים יותר מאלה שנגרמו בפועל. הנזקים שנגרמו בפועל ממעשיו של הנאשם, כך נטען, היו סיכון ביטחונם של המשתמשים בכביש, נזק למחסומים שהקימה המשטרה בעלות כוללת של 69,488 ₪, וכן נזק בחלק הקדמי שמאלי של הניידת של השוטר סטניסלב.

לטענת ב"כ המאשימה, מעשיו של הנאשם מעידים על התנהלות עבריינית, מסוכנות גבוהה, זלזול בחיי אדם, וכן על זלזול במערכת אכיפת החוק ונציגיה, והיעדר כל חשש או מורא מפני החוק.

מדיניות הענישה הנוהגת, כך אליבא דב"כ המדינה, היא רק שיקול אחד מיני רבים, שיש להביא בחשבון בעת קביעת המתחם, ועל בית המשפט ליתן דעתו לנסיבות המקרה ומידת הפגיעה בערכים המוגנים.

ב"כ המאשימה הפנה בטיעונו לעונש ל- ת"פ (חי') 66907-09-14, 18286-11-14 **מדינת ישראל נ' מוחמד אבו ערב ואח'** (14.07.2016), שם רדפו הנאשמים באמצעות רכבם אחרי רכב אחר בו נסעו המתלוננים, וזרקו לעברו חפצים שונים. הנאשמים אילצו את המתלוננים לנסוע באור אדום, והאירוע הסתיים לאחר שהנהג ברכב המתלוננים בלם. כתוצאה מאי-שמירת המרחק התנגשו הנאשמים ברכבם של המתלוננים, והתנגשו בקו-ההפרדה.

נאשם מס' 1, אשר נהג ברכב, ונעדר עבר פלילי, הורשע בסיכון חיי אדם ועבירות תעבורה נוספות, מתחם הענישה נקבע בין 4-6 שנות מאסר, והושת עליו עונש של 48 חודשי מאסר בפועל, בנוסף נפסל רישיון הנהיגה שלו למשך 4 שנים.

עוד הפנה ב"כ המאשימה ל- ת"פ (חי') 14873-10-15 **מדינת ישראל נ' מחמוד קבהא** (26.09.2016), שם הורשע הנאשם בעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר, תקיפת שוטר, וכן בעבירות תעבורה נלוות. בית משפט קמא קבע, כי מתחם העונש ההולם נע בין 36-60 חודשי מאסר בפועל. בגין כלל העבירות הושת על הנאשם 54 חודשי מאסר בפועל, וכן הפעלת מאסר על תנאי בן 6 חודשים, שהושת על הנאשם בתיק

קודם, ובסך-הכול 60 חודשי מאסר בפועל. בנוסף הושתו על הנאשם מאסר על תנאי, ופסילת רישיון לתקופה של 15 שנים.

עוד ובנוסף הפנתה המאשימה ל-ע"פ 5626/14 **מרק לנקין נ' מדינת ישראל** (02.08.2015), שם הורשע המערער, לאחר ניהול הליך הוכחות בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטרי בעת מילוי תפקידו, נהיגה בזמן פסילה, ונהיגה ללא רישיון נהיגה תקף. על-פי עובדות כתב-האישום נהג המערער ברכב בהיותו בפסילה נגד כיוון התנועה, כאשר קראו לו השוטרים לעצור, הוא פתח בנסיעה פרועה ומהירה ברחובות העיר אשדוד. במהלך נסיעתו, עקף המערער כלי-רכב בצורה מסוכנת ואילץ אותם לסטות מנתיב נסיעתם, בהמשך, חצה חמישה צמתים באור אדום, נסע על שטחי הפרדה ומדרכות, בניגוד לכיוון התנועה ובמטרה לחמוק מניידות המשטרה. מתחם העונש שנקבע על-ידי בית המשפט המחוזי נע בין 30-60 חודשי מאסר בפועל, והושתו עליו 50 חודשי מאסר בפועל ופסילה למשך 4 שנים. בית המשפט העליון דחה את הערעור שהוגש כנגד חומרת העונש, וקבע, כי הן המתחם, והן העונש בתוך המתחם הולמים וראויים.

ב-ע"פ 8963/17 **כפיר ששון נ' מדינת ישראל** (23.05.2018), אליו הפנה ב"כ המאשימה, הורשע המערער לאחר ניהול הליך הוכחות, בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, חבלה במזיד ברכב, הפרעה לשוטרי במילוי תפקידו, חבלה ופגיעה בנסיבות מחמירות, החזקת סכין, נהיגה ללא רישיון תקף ועבירה של אי-ציות לרמזור. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה שנע בין 2-5 שנות מאסר בפועל, והשית על המערער 44 חודשי מאסר בפועל, פסילת רישיון נהיגה לתקופה של 24 חודשים, וכן עונשים נלווים. בית המשפט העליון דחה את ערעורו של המערער.

ב-ע"פ 1925/14 **סמיה עלוש נ' מדינת ישראל** (08.02.2015), אליו הפנה ב"כ המאשימה, הורשע המערער במסגרת הסדר טיעון בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, נהיגה בזמן פסילה, והפרעה לשוטרי במילוי תפקידו. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה שנע בין 3-6 שנות מאסר, והשית על המערער 5 שנות מאסר לריצוי בפועל, וכן פסילת רישיון לתקופה של 5 שנים ועונשים נלווים, גם נוכח עברו הפלילי המכביד. בית המשפט העליון דחה את ערעורו של המערער.

ב"כ המאשימה אף הפנה ל-ע"פ 4277/14 **פרחאן אלזבידי נ' מדינת ישראל** (28.05.2015), שם נדחה ערעורו של נאשם ללא עבר פלילי, אשר הורשע בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הואיל ונהג במהירות מופרזת ואילץ נהגים אחרים לסטות מדרכם. בעניינו נקבע, כי מתחם הענישה ההולם נע בין 2.5-5 שנות מאסר בפועל, והושתו על המערער 42 חודשי מאסר בפועל, ופסילה למשך 10 שנים.

ב-ע"פ 8064/10 **מאזן נביתתי נ' מדינת ישראל** (18.01.2012), נדחה ערעורו של נאשם שהושתו עליו 60 חודשי מאסר בפועל ופסילת רישיון למשך 5 שנים, בגין עבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, גניבת רכב, כניסה לישראל ללא היתר, הפרעה לשוטרי בעת מילוי תפקידו, ונהיגה ללא רישיון.

בנוגע לנסיבות שאינן קשורות לעבירה, נטען, כי הגם שהנאשם הודה בעובדות כתב-האישום וחסך זמן שיפוטי

יקר, הוא הבין היטב את מעשיו ואת ההשלכות למעשים אלה. הנאשם אינו קטין, אינו סובל מלקויות, ואינו קרוב לסייג לאחריות פלילית, כך נטען, ולא קדמה למעשיו כל התגרות. בנוסף הודגש, כי לחובת הנאשם עבר תעבורתי משמעותי, הכולל 32 הרשעות תעבורה.

ב"כ המאשימה פירט את הממצאים שעלו מתסקיר שירות המבחן, כפי שאלו פורט לעיל בהרחבה, אולם סבר, כי אין לקבל. תסקיר שירות המבחן, כך נטען, הוא בגדר המלצה בלבד, ואילו תפקידו של בית המשפט הוא לאזן בין ההמלצות הללו לבין שיקולים נוספים.

בנוסף נטען, כי אין מקום לסטות ממתחם הענישה שייקבע בשל שיקולי שיקום, הואיל והנאשם לא הצביע על כך שהוא השתקם או שקיים סיכוי של ממש, כי הוא ישתקם

לסיכום נטען, כי על מתחם הענישה ההולם לנוע בין 3-6 שנות מאסר בפועל, בנוסף לעונש מאסר מותנה ארוך ומשמעותי, קנס כספי משמעותי, פסילה בפועל של רישיון הנהיגה של הנאשם, ופסילה על תנאי של הרישיון שתחל לאחר שחרורו של הנאשם ממאסר.

לצד זאת, סבר ב"כ המאשימה, כי נוכח גילו המבוגר של הנאשם, העובדה שהוא נעדר עבר פלילי מכביד, בשים-לב לנאמר בתסקיר שירות המבחן, ובהינתן מצבו הנפשי, על עונשו של הנאשם להיות ברף התחתון של המתחם שייקבע.

בנוסף, עתר ב"כ המאשימה, לחילוט רכב המאזדה, מ.ר. 4680014, אשר שימש את הנאשם לביצוע העבירות המיוחסות לו.

9. מנגד, חזר ב"כ הנאשם בטיעונו בכתב על הטענות לפיהן, הנאשם הוא אדם בן 67 הסובל מסכיזופרניה כרונית, ונעדר עבר פלילי, למעט עבירה בתחום התכנון והבנייה, ומלבד עבירות תעבורתיות מסוג ברירת קנס.

אליבא דב"כ הנאשם, מתחם העונש ההולם, נוכח האמור לעיל, ובשים-לב לתסקיר שירות המבחן, וכן בהתחשב הערכים החברתיים שנפגעו ממעשיו של הנאשם, נע בין 6-24 חודשי מאסר בפועל.

ב"כ הנאשם עתר, כי במידה שיקבע מתחם ענישה שונה, יסטה בית המשפט מן המתחם שנקבע, תוך העדפת ההמלצות שניתנו בתסקיר, והעדפת שיקולי השיקום, תוך מתן הזדמנות לנאשם לתקן דרכיו, ולשוב לחברה, מבלי לסכן אותו בהתערות בחברה עבריינית.

לגבי הענישה, הפנה ב"כ הנאשם למספר פסקי-דין, אשר דנים בחשיבותו של ההליך השיקומי, וביכורו על-פני שיקולים אחרים, כך ב-ע"פ 911/14 פלונית נ' מדינת ישראל (04.11.2014), וכך ב-תפ (חי') 36272-01-13 מדינת ישראל נ' חסן חיג'אזי (19.02.2014).

ב"כ הנאשם הפנה שוב לעניין קרדונה שם הורשעה הנאשמת במסגרת הסדר טיעון בביצוע עבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, וכן בעבירות של נהיגה ללא רישיון וללא ביטוח. בית המשפט המחוזי השית על הנאשמת עונש של 6 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות. המאשימה ערערה לבית המשפט העליון על קולת העונש, וערעורה נדחה.

בנוסף הפנה ב"כ הנאשם שנית לעניין סלע, שם הורשע הנאשם במסגרת הסדר טיעון בעבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, שיבוש מהלכי משפט, ונהיגה בשכרות, ונקבע מתחם ענישה בין 6-24 חודשי מאסר בפועל.

עוד ובנוסף הפנה ל-ת"פ (חי') 36272-01-13 **מדינת ישראל נ' חסן חגי'אזי** (19.02.2014), שם דובר בעבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה ציבורית, תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, גרימת נזק לרכוש, ועוד עבירות תעבורה נוספות. על הנאשם הושטו 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, מאסרים מותנים, פסילת רישיון נהיגה, וצו מבחן.

ב-ת"פ (חי') 42554-07-15 **מדינת ישראל נ' דוד אליאזרוב** (25.04.2017), הורשע הנאשם בביצוע עבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, היזק במזיד לרכב, נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף וללא פוליסת ביטוח בתוקף, והושתו עליו 5 חודשי מאסר בפועל תוך הפעלת עונש מאסר מותנה, כך שסך-הכל הוטלו על הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל, שירוצו בדרך של עבודות שירות.

ב"כ בהאשם הפנה בטיעונו לעונש ל-ת"פ 36456-12-13 **מדינת ישראל נ' בשיר בן סוהייל בשיר** (19.02.2015), שם הורשע הנאשם בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, שימוש ברכב ללא רשות הבעלים, אי-ציות לרמזור אדום, עקיפה בקו הפרדה רצוף, נהיגה במהירות בלתי סבירה, ונהיגה ללא ביטוח, והושתו עליו 6 חודשי מאסר בפועל, שירוצו בעבודות שירות, לצד עונשים נלווים.

ב-ת"פ (חי') 51068-06-19 **מדינת ישראל נ' פארס חסארמה** (03.08.2020), הורשע הנאשם בעבירת סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה ובעבירה של חבלה במזיד ברכב, והושתו עליו תקופת מאסר כאורך תקופת המעצר בו שהה, וצו מבחן לתקופה של שנה ומחצה.

לטענת ב"כ הנאשם, בענייננו, לא קדם לביצוע העבירה כל תכנון מוקדם של הנאשם, אלא מדובר בהעדר שיקול-דעת וחרדה.

עוד נטען, כי יש ליתן את הדעת לכך שהנאשם שהה במעצר במשך למעלה מחודש, וזאת למרות שסביבת המעצר לא התאימה לאופיו, לא לגילו, ולא לכלל נתוניו האישיים, והותירה אצל הנאשם הרתעה ממשית. בנוסף, כך נטען, עצור הנאשם בפיקוח אלקטרוני מזה כשבעה חודשים, וגם על כך יש ליתן את הדעת בעת גזירת עונשו.

עוד ובנוסף נטען, כי הענישה היא אינדיבידואלית, ויש להביא בחשבון את נסיבותיו האישיות של הנאשם, לרבות העדר עבר פלילי מכביד, גילו, עברו, נטילת האחריות, מידת החרטה שלו, שיתוף הפעולה שלו עם רשויות אכיפת החוק, ופגיעת העונש לא רק בנאשם אלא גם במשפחתו.

לטענת ב"כ הנאשם, הנזק שעלול להיגרם משהותו של הנאשם בכלא הוא בלתי-מידתי, ואף מתוך ראיית האינטרס הציבורי יש לבכר את הדרך השיקומית, וליתן לנאשם הזדמנות חד-פעמית לתקן את דרכיו, ולפיכך יש להטיל על הנאשם צו-מבחן על-מנת ששירות המבחן יפקח אחר המשך טיפוליו הרפואיים של הנאשם.

10. פסיקה עקבית וארוכת שנים של בית המשפט העליון מצביעה על החומרה היתרה בה רואים את העבירות מושא כתב-האישום בכלל, ואת עבירת סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה בפרט, וזאת נוכח היותן בעלת סיכון עצום.

יפים לענייננו דבריה כב' השופטת ע. ברון ב-ע"פ 3300/16 אסמעיל אבו ענזה נ' מדינת ישראל, 11.05.2017:

"לדאבוננו, מקרים של נהיגה פראית ובריונית בכביש תוך התעלמות מרשויות אכיפת החוק, מגיעים לפתחם של בתי המשפט חדשות לבקרים; ולא פעם עמד בית משפט זה על חומרתם של מעשים אלה. הפסיקה הדגישה את הצורך בענישה מרתיעה בכל הנוגע לעונשם של מי שעברו עבירה ממין זה- וזאת לנוכח הקטל המתמשך בכבישים...."

וכן, הדברים הנכוחים שנאמרו ב-ע"פ 1394/07 פלוני נ' מדינת ישראל, 8.10.2007:

"התרענו בעבר וחזרנו והתרענו כנגד תופעה מסוכנת זו, של נהגים המסרבים לציית להוראות שוטרים לעצור ונמלטים תוך נהיגה פרועה, ומשלא נמצאה הדרך לצמצם את ממדיה של אותה תופעה, החלטנו להחמיר ברמת הענישה הנוהגת. מעשיהם של נהגים מסוגו של המערער הסתיימו לא אחת גם בפגיעות בנפש, וכדי לקדם את פני הרעה אין מנוס מלהכביד את היד על אלה החוטאים בה."

11. בל נשכח, כי עבירת סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה בה מואשם הנאשם, שזורה בשלוש עבירות נוספות, חמורות אף הן: עבירת הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, עבירת חבלה במזיד ברכב, ועבירת היזק בזדון, עד, כי לא ניתן להפריד ביניהן.

ברי, כי עבירות מן הסוג דנן גוררות האחת את רעותה, ומעידות על עומק הזילות בהוראות החוק.

יפים לענייננו דבריו של כב' השופט י. עמית ב-ע"פ 7234/13 מוחמד אימאם נ' מדינת ישראל,
13.07.2014 (להלן: "עניין אימאם")

"המרדף שהתנהל אחר המערער נמשך זמן רב, תוך שהמערער נוסע בפראות, עולה על אי תנועה, נוסע נגד כיוון התנועה וחוצה צומת באור אדום. כל אלה, מעידים הן על זלזול בוטה בחוק ובמשטרה, והן על אדישות לסיכון לעוברי אורח תמימים. עבירה גוררת עבירה, ונהיגה בזמן פסילה, תופעה שהיא בגדר "מכת מדינה", גוררת אחריה הימלטות פראית משוטרים, על כל הכרוך בכך מבחינת סיכון הציבור. אין מנוס מענישה מחמירה אל מול בריונות בכביש ופריקת עול...."

12. במעשים המפורטים לעיל, פגע הנאשם בערכים החברתיים הבסיסיים ביותר, ובהם ההגנה על חיי אדם ושלמות הגוף, הבטחת שלומו ובטחונו של הציבור, הקפדה על שלטון החוק והגנה על נציגיו, וכן בתחושת הביטחון והסדר הציבורי.

ודוק, הנאשם נהג בניגוד לכיוון התנועה, בכביש 6, שהוא אחד מן הכבישים הראשיים והסואנים במדינה, וברי, כי עשה כן תוך שהוא מסכן כלי-רכב הנוסעים בכביש, וגורם להם לסטות מנתיב נסיעתם על-מנת לא להתנגש בו.

עת ניסו שוטרים לעצרו, האיץ הנאשם את מהירות נסיעתו למהירות, אשר לא פחתה מ-120 קמ"ש, והמשיך בנסיעה פרועה בניגוד לכיוון התנועה. משניסיונות השוטרים לעצור את הנאשם באמצעות הניידות לא צלחו, ניסתה המשטרה לחסום את נסיעתו באמצעות מחסומים. דא עקא גם ניסיונות אלו עלו בתוהו, שעה שהנאשם פגע בארבעה מחסומים והטיחם הצידה.

רק עת אחת מניידות המשטרה חסמה את מסלול הנסיעה של הנאשם, הצליחה המשטרה לעצור את מסעו הפרוע של הנאשם, ולא לפני שהלה התנגש בניידת האמורה.

13. אכן, כטענת ב"כ הנאשם, לא קדם לביצוע העבירות האמורות כל תכנון מוקדם של הנאשם. יחד עם זאת, עולה בבירור מן האמור לעיל, כי לנאשם היו הזדמנויות למכביר לעצור את מסעו הפרוע בכל רגע נתון, הן מחפץ ליבו, והן נוכח כריזות השוטרים, והצבת המחסומים.

יתרה מכך, כעולה מעובדות כתב-האישום, כ-500 מטרים לאחר שביצע השוטר זיו פניית פרסה, והחל בנסיעה אחרי רכבו של הנאשם, האט הנאשם את רכבו, עד כדי עצירה, בסמוך לקו הפרדה הימני לכיוון דרום, אולם לאחר מספר שניות האיץ את מהירות הרכב, והמשיך בנסיעה פרועה.

משמע, לרגע קט, הבליחה במוחו של הנאשם המחשבה לעצור, אולם בסופו של יום בחר לחזור לסורו,

ולהמשיך במסעו הפרוע, תוך סיכון חיי אדם, והתעלמות מהוראות השוטרים.

14. בנוסף, גם אם במבחן התוצאה לא נגרם נזק נוסף מעבר לנזקים רכשיים וכספיים, הרי שאין לתוצאה מבורכת זו כל קשר להתנהגותו והתנהלותו של הנאשם, נהפוך הוא.

מעשיו של הנאשם מעידים, כי הוא לא הפנים, ולו בדוחק, את האחריות העצומה המצויה בידיו, עת יושב הוא בכיסא הנהג, שכן דומים מעשיו של הנאשם לאדם שאוחז בכלי נשק ויורה לכל עבר.

ואכן, על כל אדם, שקיבל את הזכות לשבת כדין בכיסא הנהג לדעת, כי לצדה של זכות זו מצויה אחריות עצומה. מי שאינו יכול להתמודד עם האחריות, לא יוכל ליהנות מן הזכות.

15. באי-כוח הצדדים הפנו לפסיקה רלוונטית, ואציין, כי ב"כ הנאשם מצדו הגיש לעיוני אסופה נרחבת של פסיקה הן מבית המשפט העליון והן מבתי המשפט המחוזיים (נ/2).

עולה בבירור, כי קיים מנעד רחב ביותר של פסיקה באשר לענישה בעבירות האמורות. מחד-גיסא, קיימת פסיקה שבה הסתפקו בתי המשפט בהטלת עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות, ומאידך גיסא, קיימת פסיקה, שבה עמדו בתי המשפט על-כך שלא ניתן להימנע בעבירה מסוג זה מלהטיל על הנאשם עונש של מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריח.

כך לדוגמה בעניין אימאם, שם הבחינו שוטרים ברכב, כשנהגו, המערער, משוחח בטלפון נייד. המערער סרב לעצור והחל בנהיגה פרועה, שהתפתחה למרדף בסופו התחמק המערער, החנה את הרכב והצליח להימלט. בימ"ש קמא קבע כי המערער הוא שנהג ברכב והושת עליו עונש מאסר בפועל של 54 חודשים.

בית המשפט העליון דחה את הערעור, וקבע כהאי לי שנהג:

"....כפי שעמד על כך בית משפט זה בע"פ 2410/04 מדינת ישראל נ' אבולקיעאן[פורסם בנבו] (11.11.2004), שם הוחמר עונשו של הנאשם למאסר בפועל של 4 שנים (וראו בדומה גם ע"פ 2635/12 סאלם אבו כף נ' מדינת ישראל[פורסם בנבו] (24.4.2013)). אך לאחרונה נזדמן לי לומר כי "הלכת אבולקיעאן עומדת איתן על רגליה גם לאחר תיקון 113 לחוק העונשין, ואמורה להנחות אותנו במקרים כגון דא בקביעת מתחם הענישה" (ע"פ 285/13 מוסטפא נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] בפסקה 4 (28.10.2013))."

ב- ע"פ 3300/16 אסמעיל אבו ענזה נ' מדינת ישראל, 11.5.2017, נדון עניינו של מערער, בעל עבר פלילי מכביד, שהורשע על-פי הודאתו בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו ונהיגה ללא רישיון נהיגה ל - 50 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים, ובית המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש וקבע בין היתר, כי התנהגותו החמורה והחוזרת של הנאשם, המסכנת את חייהם

ושלמות גופם של משתמשי הדרך, מחייבת ענישה משמעותית ומרתיעה כדוגמת זו שהושתה על הנאשם.

ב-ע"פ 779/19 **אברהים אבו מדיעם נ' מדינת ישראל** (22.07.2019), החלו השוטרים בנסיעה בעקבות המערער חרף שלילות רשיונו, והורו לו לעצור. המערער לא שעה לקריאותיהם וניסה להימלט מן המקום בנסיעה מהירה, תוך שביצע פניות פרסה פתאומיות ונסע נגד כיוון התנועה באופן שאילץ את השוטרים ואת משתמשי הדרך לסטות לצד הכביש, השוטרים המשיכו בנסיעה אחר הרכב וכרזו לו לעצור מספר פעמים נוספות אך ללא הועיל. בשלב מסוים האיץ המערער לכיוון נידת המטרה, פגע בה מאחור והמשיך בנסיעה תוך שדחף אותה, ולבסוף נמלט מן המקום.

כב' השופט י' אלרון קבע בפסקה 27 לפסק-דינו, כי:

"המערער נהג בפראות ללא רישיון בתוקף ונמלט מכוחות משטרה שדלקו אחריו לאחר שאף פגע ברכבם, תוך שסיכן אותם ואת יתר משתמשי הדרך. כעולה מגזר דינו של בית המשפט קמא, הענישה הנוהגת ביחס לעבירות דומות כוללת עונש של 3 שנות מאסר בפועל ויותר". (ההדגשה אינה במקור).

לצד זאת, דחה כב' השופט י' אלרון את הערעור, והותיר את גזר-הדין, לפיו נגזרו על המערער 20 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית, על כנו, בשל נסיבותיו האישיות וההשלכות מצבו הנפשי על יכולתו להבין את הפסול שבמעשיו.

בעניין קרדונה, אליו הפנה ב"כ הנאשם, אמנם הושתו על המשיבה ששה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, אולם כב' השופטת בדימוס, ע. ארבל, בפסקה 9 לפסק-דינה, הדגישה את הסיבות בעטיין נדחה ערעורה של המדינה על קולת העונש, לרבות נסיבות חייה הייחודיות של המשיבה, ובעיקר בשים-לב לגילה הצעיר.

"מעבר לכל זאת, יש ליתן דגש לנסיבותיה האישיות הייחודיות של המשיבה. מדובר בבחורה צעירה בת כ-23 שנים, בת בכורה לאם חד הורית, אשר את רוב ילדותה העבירה בפנימייה אליה הוצאה על-ידי רשויות הרווחה, יחד עם שתי אחיותיה הצעירות, על רקע אלימות קשה והזנחה מצד האם. חרף הקשיים, סיימה המשיבה שתיים-עשרה שנות לימוד ושירתה בצה"ל שירות צבאי מלא בתפקיד אבטחה בחיל הים, ואולם נראה כי העזובה וההזנחה הרגשית שחוותה בילדותה, לצד עובדת הוצאתה למסגרת חוץ-ביתית, נותנים את אותותיהם בה גם בבגרותה".

16. אדגיש, העיקרון הנוהג בפסיקה קובע, כי הענישה היא אינדיבידואלית, הכול לפי נסיבות ביצוע העבירה ונסיבותיו של מבצע העבירה.

יפים לענייננו, דבריו של המשנה לנשיאה, כב' השופט מ' אלון ז"ל ב- ע"פ 433/89 אטיאס נ' מדינת ישראל פ"ד מג(4) 170:

"כידוע, אחד השיקולים החשובים בשיקולי הענישה הוא מהותה של העבירה וחומרתה; שיקול זה קשור, בדרך כלל, בקשר הדוק עם שיקול ההרתעה, למען ישמעו וייראו. לשני שיקולים אלה מיתוסף שיקול נוסף, והוא - קיום מדיניות אחידה, ככל האפשר, שתשמש כקו מנחה וכמורה דרך בעולמה של ענישה. ושיקול אחרון זה יפה הוא במיוחד לפסיקתו של בית המשפט העליון, שהמחוקק הפקידו על קביעת מדיניות זו. בנוסף לכל השיקולים האמורים, קיים ועומד השיקול החשוב והמהותי של תיקונו של הנאשם ושיקומו, ובהתקיים, במקרה מסוים, נסיבות מיוחדות ונכונות, ייתכן ששיקול אחרון זה יגבר על השיקולים האמורים האחרים ויקבע, באותו מקרה מסוים, את מידת העונש וצורתו. "ענישתו היא ענישה אינדיבידואלית של כל עבריין 'באשר הוא שם'" (ע"פ 291/81 [1], בעמ' 442). זאת תורת הגישה האינדיבידואלית בתורת הענישה, המקובלת עלינו כקו מנחה בסוגיה קשה וסבוכה זו שלהענישה ומטרותיה, ואין אנו רשאים ל"הקל" על עצמנו ולהחמיר עם הנאשם, מתוך הסתמכות על הנימוק והחשש שמא הקלה במקרה מסוים הראוי לכך תשמש תקדים למקרים אחרים שאינם ראויים לכך. חזקה על בית המשפט שיידע להבחין בין מקרה למקרה לגופן של נסיבות ולעיצומם של דברים". (ההדגשה אינה במקור).

בעניינו של הנאשם, סבורני, כי יש לתת משקל מיוחד למצבו הנפשי של הנאשם, כפי שזה עולה מתסקיר שירות המבחן.

לא אחזור על דברים שנאמרו בגדרי התסקיר והם רלבנטיים לענייננו זה, אולם אסכם, למען שלמות התמונה, כי על פיהם, השיפוט של הנאשם בתחום הנהיגה פגוע יותר משיפוטו בתחומים אחרים. כמו כן הודגש בתסקיר, כעולה מדוח הפסיכיאטר המטפל בנאשם, כי הוא מגיע למעקב ונוטל תרופות כנדרש, ללא סימנים פסיכויים פעילים, אולם קיימים סימנים שליליים למחלתו, אשר החלו לאחר פיטוריו.

סבורני, כי מדובר בנסיבות שיש בהן כדי להשליך על "יכולתו של הנאשם להבין את אשר הוא עושה, את הפסול שבמעשהו או את משמעות מעשהו, לרבות בשל גילו" כלשון סעיף 40ט(א)(6) לחוק העונשין, וברי, כי מדובר בשיקול שיש לתת לו משקל ממשי בעת קביעת מתחם הענישה.

בהתחשב במכלול הנסיבות שמניתי לעיל הקשורות לביצוע העבירה, לרבות, חומרת העבירה, הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצועה, מצבו האינדיבידואלי של הנאשם, ולאחר שעמדתי על מדיניות הענישה הנהוגה בנסיבות דומות, אני קובע כי מתחם הענישה הראוי, בנסיבות המקרה דנן, הינו מאסר בפועל לתקופה שנעה בין 20 ל-50 חודשים, זאת לצד עונשים נלווים.

17. בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם או לקולא, בשל שיקולי שיקום וטיפול של הנאשם, או לחומרא בשל הגנה על שלום הציבור.

בענייננו, כפי שעולה מתסקיר שירות המבחן, ההערכה היא, כי קיים סיכון להישנות מעורבותו של הנאשם בעבירות מן הסוג בהן הוא מואשם, והגם שהמלצת שירות המבחן הייתה להימנע מהטלת מאסר בפועל, לא עלה בידיו ליתן המלצה טיפולית. מנגד סבורני, כי בנסיבות העניין אף לא מתקיימים התנאים לסטייה לחומרא ממתחם העונש עמוד 16

האמור, ולפיכך, קובע אני, כי עונשו של הנאשם יקבע במתחם האמור.

18. בגזירת העונש המתאים לנאשם יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, ובענייננו יש להביא בחשבון כשיקול לקולא את הודאתו של הנאשם במיוחס לו בכתב- האישום בהזדמנות הראשונה, מבלי שיהא צורך בקיום הליך ראייתי ותוך חיסכון בזמן שיפוטי יקר.

בנוסף, יש ליתן את הדעת, כי הנאשם הוא אדם בן 67, אשר מטפל באשתו, הן באופן סיעודי, והן מן הבחינה הרגשית, ודואג לצרכי הבית, נוכח פציעתה בתאונת דרכים, בה נהג הנאשם ברכב.

יש ליתן את הדעת גם לכך, שבין התאריכים 28.03.2020-30.04.2020 שהה הנאשם במעצר מאחורי סורג וברית, ובנוסף, כי מאז שחרורו ממעצר מצוי הנאשם במעצר בפיקוח אלקטרוני ובתנאים מגבילים.

19. מנגד יש להתחשב כשיקול לחומרא בעקרון ההרתעה בעבירות מן הסוג דנן, הואיל וכפי שציינתי כבר לעיל, על כל אדם, שקיבל את הזכות לשבת כדין בכיסא הנהג לדעת, כי לצדה של זכות זו מצויה אחריות עצומה. מי שאינו יכול להתמודד עם האחריות, לא יוכל ליהנות מן הזכות.

בנוסף, יש לציין, כי בהתאם לגיליון המרשם הפלילי, לנאשם הרשעה בעבירת ביצוע עבודות בלא היתר, לפי סעיף 204(א) לחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965.

לצד עבירה זו קיימות לנאשם 33 עבירות של ברירת-קנס בין השנים 1974-2020 בעקביות, לרבות אי-ציית לתמרור, סטייה מנתיב הנסיעה, נהיגה ללא חגורת בטיחות, חציית קו הפרדה רצוף, ועוד.

20. בשקלול הנסיבות והנתונים השונים אני קובע כי העונש הראוי בנסיבות הינו עונש של 20 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי המעצר בהם נשא הנאשם עד כה מכוח המעצר עד תום ההליכים אשר הושת עליו, וזאת גם נוכח הסכמת המאשימה, כי על עונשו של הנאשם להיות ברף התחתון של המתחם.

אדגיש, כי בקביעתי זו, נתתי את דעתי להמלצת שירות המבחן, לפיה יש להימנע מהטלת מאסר בפועל, אשר עלול להביא להחמרה נוספת במצבו הנפשי של הנאשם, ולהטיל על הנאשם "ענישה שתרוצה בעבודות שירות כביטוי לענישה מוחשית וממשית, אשר תיתן ביטוי למחיר העונשי שבו יהא על הנאשם לשאת בגין חומרת מעשיו, ומאידך תאפשר המשך טיפול מתאים במצבו הנפשי, ותאפשר לו קיום סדר יום פעיל ותורם, כגורם מסייע בהפחתת הסיכון להישנות מעורבותו בעבירות".

יחד עם זאת, אין בידי לקבל המלצה זו, ואנמק:

ראשית, כלל ידוע הוא, כי לתסקיר שירות המבחן קיימת חשיבות רבה בהליך הפלילי, יחד עם זאת, האיזון בין כלל השיקולים, ייעשה על-ידי בית המשפט.

אפנה לדבריו של כב' השופט (בדימוס) א. שהם ב- רע"פ 654/13 פאדי אבו בכר נ' מדינת ישראל (26.02.2013):

אציין, כי, ככלל, בתי המשפט מייחסים חשיבות רבה להמלצות שירות המבחן, אך הם אינם כבולים בהמלצותיו. הלכה מושרשת היא, כי על בית המשפט היושב עלי דין "לתת דעתו לשיקולים הכוללים של ההליך הפלילי, וביניהם לעניינים ששירות המבחן אינו מופקד עליהם." (רע"פ 10524/09 בוזגלו נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (5.1.2010); וראו גם, רע"פ 7734/12 מגידוב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (28.10.2012); אהרון ברק "התסקיר וקצין המבחן למבוגרים" מבחר כתבים כרך א 653 (2000)).

שנית, שירות המבחן עצמו נמנע ממתן המלצה טיפולית ושיקומית קונקרטית בנוגע לנאשם, ואין די באמירה כללית זו, על-מנת להימנע בנסיבות העניין דן מהטלת עונש מאסר בפועל.

שלישית, ברי, כי ככל שהנאשם יזדקק, לאחר תחילת ריצוי עונשו לטיפול רפואי בתחום הנפשי, יוכל הוא לקבל שירות זה במסגרת מב"ן (מרכז בריאות הנפש), וערוך לטיפול באסירים הסובלים מבעיה נפשית כזו או אחרת.

21. בנוסף לכך, עתרה המאשימה לחילוט רכב מסוג מאזדה מ.ר. 4680014, בו בוצעו העבירות מושא כתב-האישום.

סעיף 32 (א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 מורנו:

"רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור, עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה".

ובהמשך, סעיף 39:

"על אף האמור בכל דין, רשאי בית המשפט, בנוסף על כל עונש שיטיל, לצוות על חילוט החפץ שנתפס לפי סעיף 32, או שהגיע לידי המשטרה כאמור בסעיף 33, אם האדם שהורשע במעשה העבירה שנעשה בחפץ או לגביו הוא בעל החפץ; דין צו זה כדין עונש שהוטל על הנאשם".

הואיל וב"כ הנאשם, לא התייחס לבקשת המאשימה לחלט את הרכב האמור במסגרת הטיעונים לעונש, אפשרתי לו בהחלטתי מיום 29.11.2020 להשלים את טיעוניו בנוגע לסוגיה זו, דא עקא, הוא בחר שלא לעשות כן.

לפיכך, ובנסיבות העניין שבפנינו, לרבות חומרת מעשיו של הנאשם, ושתיקתו בסוגיה האמורה, אני מקבל את בקשת ב"כ המאשימה ומורה על חילוט הרכב מסוג מאזדה מ.ר. 4680014, בו בוצעו העבירות מושא כתב-האישום.

22. אשר על כן אני גוזר על הנאשם:

א. מאסר למשך 20 חודשים, לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו בין התאריכים 28.03.2020-30.04.2020 (סך-הכול 33 ימים).

ב. מאסר על תנאי לתקופה של 24 חודשים שיופעל במידה והנאשם יעבור תוך 3 שנים מיום שחרורו, עבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, עבירת חבלה במזיד ברכב, ועבירת היזק בזדון.

ג. אני פוסל את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לצמיתות, בשים-לב למצוין בתסקיר שירות המבחן, המפנה להמלצות שבדו"ח הפסיכיאטר המטפל מיום 19.08.2020, ולפיהן הנאשם נדרש להמשך מעקב וטיפול תרופתי למשך חייו, וכי הוא אינו כשיר לנהיגה.

ד. אני מורה בזאת לב"כ הנאשם להמציא בדחיפות לשב"ס (מחלקת האסיר) את כל המסמכים הרלוונטיים בעניינו של הנאשם, לרבות הסיכומים הרפואיים למיניהם, על-מנת ששב"ס יהא מודע למצבו של הנאשם ועל מנת שניתן יהיה להעניק לו את הטיפול הרפואי והנפשי, ככל שיזדקק לו.

ה. אני מורה על חילוט הרכב מסוג מאזדה מ.ר. 4680014, בו בוצעו העבירות מושא כתב-האישום.

ו. נוכח התוצאה אליה הגעתי, סבורני, כי אין להשית על הנאשם קנס כספי כבקשת המאשימה, וכך אני מורה.

הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו בבית מעצר קישון ביום **10.01.2021** עד השעה 10:00, או על-פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים: 08-9787377, 08-9787336. תנאי השחרור או המעצר באיזוק בהם היה נתון הנאשם עד כה, ימשיכו לחול עד להתייצבותו לתחילת ריצוי עונשו.

המזכירות תשלח עותק מגזר-הדין לשב"ס וכן לפיקוח על האיזוק האלקטרוני

ניתנה והודעה היום כ"ב כסלו תשפ"א, 08/12/2020 במעמד הנוכחים.

עמוד 19

סארי ג'יוסי, שופט

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

אני מורה כאמור כי על הנאשם להתייצב לריצוי מאסרו בבית מעצר קישון ביום 10.1.2021. לא מצאתי להיעתר לבקשת הסנגור לדחות את מועד תחילת ריצוי העונש מעבר לאמור.

מובהר בזאת כי עד להתייצבות הנאשם לריצוי מאסרו בבית מעצר קישון ימשיכו לחול התנאים המגבילים שהוטלו עליו במסגרת החלטה על מעצרו עד תום ההליכים נגדו.

המזכירות תעדכן את האיזוק האלקטרוני.

ניתנה והודעה היום כ"ב כסלו תשפ"א, 08/12/2020 במעמד הנוכחים.

סארי ג'יוסי, שופט

הוקלדעלידימיכלניזרי